

Rööm ja mere

A. E. Sööfi uned lunletused

Pildid joonistanud T. Grenzstein

Jarjewis 1894

Trükitud A. Grenzsteini trükikojas

RECEIVED
JAN 10 1900

Rõõm ja mure

A. E. Sööti uued lüuletused

Kenal kewadisel ajal
 Laulis linnuke,
 Laulis hellalt argse õune
 Sinda minule.
 Kõik mu õnn ja rõõm ja mure,
 Mis ma laulan nüüd
 — Olgu häa või olgu paha —
 See on sinu süüd.

Pildid joonistanud T. Grenzstein

Keiserliku Amaliku
 Rm-loogu kink. 1916.

Jurjewis 1894

Trükitud A. Grenzsteini trükitojas

Доволено цензурою. — Юльскъ, 28 Февраля 1894 г.

95 867

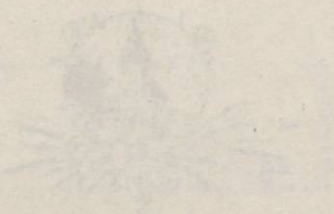
Eesti rahwa

75. aasta priiduse jubileumiks.

THE

35. ANSIA PERIODE JOURNAL

P a l w e.

Jamaa!
Sinu mõlglane
Olen ma!
Ilma koduta,
Ilma hoideta
Tahan rännata,
Tahan liikuda . . .
Muud ei midagi
Juurde soovi ma
Oma mõlale,
Suure mõlale,
Kuid veel ühte sa
Mulle usalda:
Raena mulle laul
Kurb ja kaebaja,
Laul, mis heliseb
Läbi pisara!

Minu lauluräästas.

Minu lauluräästal, kesse wara
Äles äratas mind unesta;
Minu lauluräästal, kes mind hilja
Kesköö ajal saadab magama:

Sel on tiivad punased kui veri,
Sel on laul kui leekiw tuluke,
Tuluke, mis häwitab põleb,
Leekidega täidab südame.

Minu lauluräästas — minu walu —
Nagu veri, nagu tuluke!
Radund kewadet ta leinab taga,
Täidab leekidega südame!

T ä h t.

Si ma olnud norutoja —
 Pää kõrgel käisin ma,
 Kuni täht mu pää kohal
 Helkis hella paistega.

Tähekehe mahe süra
 Juhatas mind eluteel,
 Troostis, andis julgust, jõudu
 Wiimsel wõitlemisel weel.

Tumest taewast otsin aga
 Asjata nüüd tähekest:
 Otsin teda wälgu jälgilt,
 Hirmutawaist pilwedeist.

Sellep ärge pange imeks,
 Kui nüüd muutund olen ma,
 Kui nüüd rändan, pää norus,
 Troostita ja sihita.

Oh mul oleks . . .

Oh mul oleks palju halwast,
 Palju pahast rääkida,
 Palju kaebada ja nutta
 Sinu pärast, isamaa!

Kuid ma kardan, warjust wälja
 Kurjad kujud tulewad,
 Kardan, et su õitswa aasa
 Kõrwetawad pisarad.

Ettekuulutaja. *)

ureline lepalinnukene
 Laulis haledaste akna all.
 Oh, ta nuttis, palus tasakeste,
 Nagu häda oleks ligidal.

Tema nuttis, kuni nutu sekka
 Kõlas vihmakulli kare hää, —
 Kuni rasked pisarad kui helmed
 Hiilgasivad lilleõite pääl.

Ja sis mäsas ja möllas ja murdis
 Metsa sees, mäel ja sool,
 Ja sis sätendas, säras ja hiilgas
 Saju sees tuline nool, —
 Säras ja hiilgas ja nuttis ja kaebas,
 Nuttis kõik mets ja maa ja taewas

*) Pildid on Gurfjevits A. Saali pilditehases kunstniku T. Grenzsteini joonistuste järel trükkimise tarvis valmistatud.

Lepalinnukene laulis, nuttis,
 Nagu tahaks süda lõhkeda.
 Oh, ta laulis haledaste, nuttis,
 Nuttis ühes maa ja taewaga.

Taara mäel.

Taara tammik kasvab mäe otsas,
 Nagu tuulevarjuks linnale,
 Kuna Emaõgi haljas orus
 Waiksel woolul sõuab Peipsisse.

Emaõgi sõuab waiksel woolul
 Ilma kaebamata, nututa;
 Ainult wahel a'ab ta sala juttu,
 Nagu uinur laps, kui sonija . . .

Aga kuulata, kuis tammik mühib,
 Kuidas tammeoksi murrab torm!
 Kuulata, kuis kaebab, kuidas nutab,
 Kuidas läbi metsa sõuab surm!

M i n u k i v i .

Üks ainuke lage kiwi
 Mul armas on otsata,
 Üks ainuke lage kiwi,
 Kus mängisin lapsena.
 Kuid suure tule nad tegid
 Ja lõhkusid ära ta ;
 Ta kildest toreda maja
 Ma nägin tõusema.
 Ja olgu see maja ka tore
 Kui hiilgaw kuninglik troon,
 Ja säragu kiwi killud
 Kui teamandine joon :
 Mul kahju, et kiwi wiidud
 Ja müürisfe pandud ta,
 Mu ainuke kiwi, mu sõber,
 Kus mängisin lapsena.

Ilma kewadeta.

Ära räägi kewadest sa mulle,
Kellel kewadet ei olegi:
Sinu kõne lõhub minu rinda,
Nagu ader lõhub söödimaad.

Põhja külm ja jää ja mõllaw maru
On mind kaswatanud talwele,
On mu rinnasse ju emarinnal
Heedes lumehange tuisanud.

Mina soovin, et ma laias laanes
Ümber eksiksin kui hulkuja,
Kellel pole isamaad ei kodu,
Soojat sõbraüdant ilmasa.

Aga mulle, kellel kewad keeldud,
Keelatud ka seegi süüta soow:
Ma näen kaugel, kaugel nõmme ääres
Isamaja wajund, madala.

Ma näen tutwaid nägusi, näen sõpru,
Kes mind oma mennaks hüiawad;
Ma näen haura sügarwa ja laia,
Walmistatud tuhandatele.

Kuulen kuidas hawal ulwab maru,
Kuulen hädakisa haledat;
Tunnen rinna lõhkewat kui mäe,
Millest tulejõgi üles keeb.

Tulejõgi rinnas, see mu päike,
See mu naerataja kewade . . .
Ja mu süda sulab tema wõimul,
Mutujõgi jookseb keelmata.

Pääle halla-dö.

Puude okstelt sajab nagu sidi,
 Pudeneb kui kulda lendawat. . . .
 Paljad raod nagu kuivand käed
 Alles taewa poole strutud.

Puude oksad, mis veel alles eile
 Raskel lehekoormal paindusid,
 Pääle halladö ja maru tuule
 Kuulutawad: Siin on surmatöö!

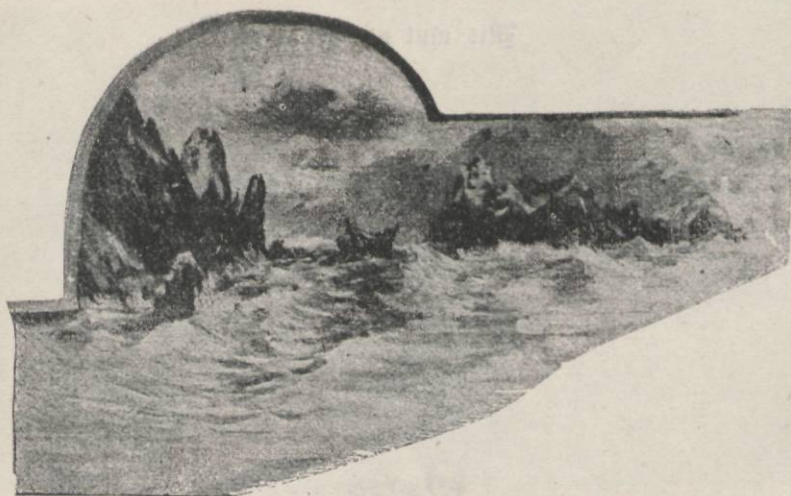
Oh kui palju kallist wara wiidud
 Minu rinnast ka ju noores-eas!
 Oh kuis sõtkunud nad jalge alla
 Auusat tundet, tundet palawat!

Saulud kullakesele.

Siin mu valu, mu veri,
 Meri mu haavadeft!
 Siin mu leegid, mu tuli,
 Tuli mu südamest!
 Haavad mu kullake ise
 Rinda ja mulle löid,
 Tule nii otsata kuuma
 Ilusad silmad mull' löid.
 Tuli ja veri ja haavad,
 Otsata walusad,
 Nagu mind taewas aitas
 Kokku köitsin nad.
 Kullake, võta wastu,
 Võta tagasi nad!
 Võta see tuli ja veri,
 Haavad nii walusad!

Õõtsuw meri.

Olen kui tuule käes õõtsuw meri
 Õnnetu, õnnetu mees!
 Arm ja igalsus, piin ja valu
 Lainetab rinna sees.

Lainetes kallis kodumaa kallas
 Piiratud wahuwas wees,
 Lainetes neiu, mu südame wara,
 Pärli mu rinna sees.

Isсанд, oh waigista mühawat maru,
 Wiha, mis wahuwas wees!
 Kaitse mu kallist kodumaa kallast,
 Pärli mu rinna sees!

Mis mul armas.

Kewadel on weiksed lilled,
 Weiksed linnud ka —
 Meike leiab weikse kõrwal
 Rõõga paraja.

Weiksed wiisid, weiksed laulud
 Armsad minule:
 Meiuke, mu laulujumal,
 Ka on weikene.

Tema soow.

Maeratales ütles tema:
 „Palju terwist südamlisi!“
 Ta läks ära, ma jäin ootma
 Soowi täide minemisi.

Ma jäin ootma . . . ootsin kaua
 Palju terwist omale —
 Kuid mul selle asemele
 Haigus asus südame.

Emajõe l.

Kaugel, kaugel taevajõrmal
 Magu kuld, kui meremöö . . .
 Tasa sumin. Linnu palve . . .
 Önnis kevadine öö!

Raldal lilled lumivalged
 Pehme udukatte all.
 Raewapingil neiukenne.
 Helkiw taewas ülewal.

Selle kulla, selle elu,
 Selle palve keskel ma,
 Selle tähtis taewa saatel
 Önneline otsata . . .

Oh kuis mõjub see mu rinda!
 Kuidas, Isfand, tunnen Sind!
 Kuidas ainsal tundetulel
 Ähes palwetab mu rind.

Su arm, su pilk.

Su arm, su pilk, su kuju
 Mul põues salajas,
 Su muhu nagu tuli
 Mu huulel põlemas.

Aes jõuaks seda kõike
 Küll ära kannata!
 Ma haige — oh, mis valu
 Ma tunnen rinnasfa!

Ruid siski — oh, ma tahan,
 Et valu rinda jääks,
 Et tulukene huulel
 Ei ial külmaks lääks.

Arusaamata.

Mannikesel weike linnukene,
 Pendas Mannikese õlale —
 Ja ta laulab tasakeste, õrnalt,
 Paudes waatab Manni filmasse.

Miks ta nõnda tasakeste laulab,
 Miks ta lauldes waatab filmasse,
 Mis ta laulus kuulutada tahab —
 Arusaamata see minule.

Arusaamata on Manni ise;
 Arusaamata on linnuke,
 Kesse tasakeste, õrnalt laulab,
 Paudes waatab Manni filmasse.

Mu laulud, mu weikesed laulud.

Mu laulud, mu weikesed laulud
On ainult Sinule.
Kad tõstavad paludes käed
Su poole ülesse

Kuid mõderalt ja külmalt Sa tõrjud
Kad ära enesest :
Ei ialgi saa küll aru
Sa nende palvetest !

Sina ja mina.

Sinu rajad, minu rajad,
Sinu teed ja minu teed —
Oh, neil wahel kõrged mäed,
Wahutavad mereweed !

Sinu näol rõõm ja nali,
Hõiskad õnnelikus eas;
Mina kurb ja kahwatanud —
Surnu elawate seas.

Sina pidustad ja priiskad,
Rõõmus rõõmsa seltsiga,
Oled hoolimata, kare —
Haawu lööd mul armuta.

Mina kodus kolde ääres,
Lahutatud ilma seest,
Pikal, pimetatel öödel
Palwes walwan sinu eest.

Sinnu suu.

Musutanud, waletanud
 Palju sinu suu!
 Tulge, tuuled, tunnistama,
 Tulge tähed, kuu!

Musutanud magufaste
 Mee mu huulele,
 Waletanud wagusaste
 Walu südame!

Musutama, waletama
 Saab ta palju weel,
 Saab weel palju piina tooma
 Tulewiku teel!

Su silm.

Su silm kui sätendam teras,
 Kui tuli wälgu sees!
 Ta armastab werd ja leeki
 Ja pärlid enese ees:

Ta armastab werd, mis huulel
 Ja tuld, mis rinna sees;
 Ta armastab liikumat kulda,
 Mis särab mu silma wees.

Suuteles ta ütles. . . .

Suuteles ta ütles mulle kurwalt:
 „Oh kui palju oled muutund sa!“
 Ja ta ilus lapseline nägu
 Oli kahwatanud surnuna.

Küüsin, mis on mind teiseks teinud
 Tema filmas mõne päevaga;
 Küüsin, miks on ta kurwaks läinud,
 Kahwatanud surmakujuna.

Tõsiselt ta vaatas mulle silma,
 Nagu püüaks säält ta lugeda, —
 Ja siis suuteles mind tase, tase,
 Kuna pisar läikis silmassa. . . .

Kui nüüd jälle nõuan seletust,
 Kui ma püüan teda trööstida,
 Siis ta suuteleb mind tase, tase,
 Kuna pisar läigib silmassa.

Kullake, Sul kuldne süda. . . .

Kullake, Sul kuldne süda,
 Süda helde, hää;
 Sinised ja targad silmad,
 Kullakarwa pää.

Sinu kuldne, helde süda
 Pöörab teiste pää
 Mina kurb ja kahwatanud,
 Et Su süda hää.

Minu walu.

Minu walul on mustad silmad,
 Silmad kui tule sees säravad;
 Minu walul on ruuged juuksed
 Siidina salkudes lokaajad.

Minu walu on sirge ja sale
 Alma pääl ilusam iluke
 Mõera wastu' ta lõpmata lahke,
 Elata wali ta minule.

Oh kui hästi tantseb mu walu,
 Tantseb tormates hõlmasse,
 Tantseb segi mu meele ja mõtte,
 Lõhkema tantseb mu — südame.

Ainus aitaja.

Oh pane mu rinnale käsi —
 Kuis tujukub ta tulises hoos!
 Siin tuhandakordine walu,
 Siin tuhandad leegid on koos!

Oh aita, kui inime oled,
 Kui süda sul rinnas ka lööb!
 Oh wõta see tundmuste taewas,
 See põrgu, mis südames sööb!

Ei leekides walu ja piina
 Ma rinna seest wõtta ei wõi,
 Ei wõtta ei wõi seda, mis elu
 Kord hõõgades rinnasse löi!

Su ainuke aitaja ilmas
 On käsi kui rauassa
 Mii armuta, külm ja kare
 Surm strutab wälja ta.

Kurb aimamine.

Alles siis su hinge väärtust
Tundsin täieste,
Kui sa lahkumise tunnil
Läksid kaugele.

Tundsin, nagu raske koorem
Rõhus rinna pääl —
Kõik mu armastus, mu valu
Ühendatud sääl.

Tundsin, nagu läheks ära
Igaveste sa —
Saatsin hella soovitusi
Tärgi nutuga

Tundsin, tundsin . . . tunnen praegu
Kurba aimamist,
Kui ma taevas näen sära
Tuhat-tähelest.

Tuhat, tuhat hella soovi
Äles saadan ma
Tuhat, tuhat tähesilma
Jäävad sirama.

Õoidetud.

Kahekefi kofilased
 Olime kord tal:
 Wastalifeks oli minul
 Ingel ülewal.

Meie neinkene ihkas
 Paulu kuulata:
 Keske paremaSte laulis,
 Oli wõitija.

Seadsime siis noored mehed
 Sõrmed kandlile —
 Paul kui tuleleek, kui maru,
 Ihkaw hingeke!

Neinkene kuulas laulu,
 Kuulas waikseste
 Kuulas, kuni uinus tõttas
 Alles inglile.

Saul.

Kui meretilgad, lumekiud
 Siin õied hana pääl;
 Siin nutab õhk ja lillelehk
 Ja õitselinnu hää.

Siin puhkab süda mulla all,
 Üks süda truu ja hea
 Oh, kannata, mu kullake,
 Ma tulen, tulen pea!

Haiged silmad.

Olen alles noor, kuid silmahaigus
 Ripub mind ju wahel waewama,
 Ees mul alles suurem jagu elu —
 Kuidas haigelt ära elada?

Minu silmad haiged, waatwad wiltu,
 Kui ma kiindma lähen põllule,
 Waatwad wiltu Tõistre talu poole,
 Äle aia Tõistre õuesse.

Kui ma künnan, ei ma wagu märka,
 Hobu läheb, kuhu tahab ta —
 Wahel künnan üles põllupeenra,
 Lähen kraawi kõige adraga.

Mis wõin parata, kui silmad haiged,
 Waatwad wiltu Tõistre õuele?
 Kussa talitades kergel sammul
 Kõnnib Tõistre pere tütreke.

Möldri Mikk.

Möldri Mikk mu parem sõber,
 Igapidi mõistlik mees —
 Tema sarnast pole leida
 Haljalt terve walla sees.

Möldri Mikk mu parem sõber,
 Igapidi mõistlik mees —
 Tema seltsis lõbus elu
 Igawama ilma sees.

Möldri Mikk mu parem sõber,
 Sõber kena õega —
 Mikukese soowil läheks
 Teise ilma otša ma.

Mikukese pärast elaks
 Miku juures kodu ma
 Miku juures, Miku kodu
 Elab Miku õde ka.

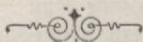

Sõjas käinud.

Wennad, waatke, siin on mees,
Kes on sõjas käind,
Kes on ilma hirmuta
Tule sõse läind!

Keset leeki, tule sees
Olin hädata —
Olin neiuksesse ees,
Maiste seltsis.

Wennad, waatke, siin on mees!
Tehke järele!
Katsuge, kas võite ka
Minna tulesse!

Muudatus.

Pubage, et seitsmel päewal
Ainus korrake
Otsin oma kallike
Jälle ülesse.

Tahan ainult ühe korra
Pikalt nädalal
Oma iha kustutada
Muul magusal.

Kui saält tagasi ma tulen,
Olen teine mees —
Olen mesi, olen suhkur
Halwa ilma sees.

Õdifikts.

Ei mul olnud üksi õnneks
Tema kõrval kõndida,
Ei ma üksi tunnud walu
Oma põue põhjassa.

Oh, sääl oli palju teisi,
Minust wast weel paremaid . . .
Ja need teised hoolimata
Haawu said ka walusaid.

Eks sa kuulnud sala juttu
Tuuledhus selgeste,
Kuidas meeliluse sõnu
Ätles tuul mu neiuks?

Eks sa näinud kuidas päike,
Wanapoiss — kuis naeris ta?
Kuidas hippus tema juukstes,
Tema huulkel mängima?

Eks sa näinud pääsukest
Tema ümber keerlemas?
Näinud lillelise aasa
Tema pärast pisaraks?

Eks sa näinud ka kuis mina
— Tema wahwa riüitel ma —
Tema kõrwal, tema ligi
Käisin kadedusega?

Saladused.

Mina kirjutasin kirja,
Päike paistis palawalt,
Luges ära minu kirjaft
Saladusi himukalt.

Ei ma teadnud leda karta,
Marju hoida kirja ees,
Arwasin: Ras' waatab pääle —
Ta on usalduse mees.

Usalduse mehekene
Rändas kauge ilmasse,
Rääkis saladused ära
Pinnule ja lillele.

Pinnuke ja lillekene
Rääkis külapiigale —
Hüüd mu armastuse lugu
Tuttaw terve ilmale.

Oh mu süda.

Oh mu süda! tema kuumab
 Nagu kiwi kerefel.
 Kes on sornast soojust toonud
 Minu waesel' südamele?

Armukene, hellakene
 Toonud selle soojuse:
 Tema leekiw filmasära
 Kuumaks kütnud südame.

Hüüd ma kuuma südamega
 Kõige wiletsamal teel,
 Kardan soojust, kardan külma,
 Kardan filmi ikka weel.

Kui ta wahel minu pääle
 Jälle waatab salaja,
 Siis kui terve pange täie
 Wett mu kaela saadab ta.

Ja ma ohkan ja ma õhkan
 Nagu keres saunassa —
 Armuleekidesse sulan,
 Kui ei abi anna ta.

R u u b.

Kullakallis kaubaisand,
 Ma läen mõrsjat walima —
 Müü mul wääriline riie,
 Ruub, mis külge-tõmbaja!"

Mõitsin kuue, läksin wälja
 Meikeste seltsisse —
 Sõitsin ära pikad sõidud
 Tallinnasse, Tartusse.

Ruuekene tõmbas külge
 Ohakad kõik hoolfaste,
 Tõmbas külge tolmupilwed —
 Meikest ei ühtegi.

Wäljanäitusel.

A.

Hobusid sääl toodi ette
 Pikas, pikas reas —
 Mitmesaja rublalisi
 Oli nende seas.

Rõiki neid sääl tunnistada
 Oli päris töö:
 Kumivalged, teras-hallid,
 Mustad nagu öö.

Wahtsin walgeid, wahtsin halle,
 Muste wahtsin ma;
 Wahtsin ühikult nad läbi
 Suure hoolega.

Meiuksed pikas reas
 Aitsid wahtida,
 Aitsid wahti ilusate
 Silmakestega.

Wahtisin ei aega olnud
 Panna tähele,
 Et ju loomad ammuilma
 Wiidud tallisse

Wahtsin walgeid, wahtsin halle,
 Muste wahtsin ma —
 Meiuksed pikas reas
 Ähes wahtsid ka.

Wäljanäitusel.

B.

Tervest kreisist toodi kokku
 Kaariloomi, hobusid,
 Toodi kokku põlluriistu,
 Vehepeksu masinid.

Mina, laulik Eesti pinnal,
 Peegasuse peremees,
 Wiisin peegasuse sinna
 Luulerikka rinna sees.

Kokku tulid suured sahsad,
 Preilid siidis säravad;
 Tulid Tartu mehed, Mulgid,
 Peretütred ilusad.

Wälja jaeti, vastu wõeti
 Wälja auuhindasid —
 Anti sõrmusid ja raha,
 Kuld ja hõbe midalid.

Mina ootsin auuhinda,
Ootsin kiitust asjata,
Ootsin, kuni näitus lõppis,
Oma peegasusega.

Kurval meelel tulin koju,
Silmalangel pisarad,
Kurval meelel, et nii halvad,
Älekohtulised nad.

Meie Andukene ohkab.

Meie Andukesel rasked päewad,
 Mäga rasked ööd on elada —
 Ja ta õigusega kaebab, ohkab,
 Ohates ta mõitleb eluga.

Hää, et ohkamine on tal selge,
 Et tal nutt kui loodud huulele:
 Tema kaebab, ohkab, nutab,
 Ohkab surnuks eluraskuse.

Juba wara kella kümne ajal
 Wäänleb sängis ilma uneta —
 Ja ta kaebab, ohkab, nutab,
 Et nii wara pidand ärkama.

Õhtu hilja kella kuue ajal
 Läheb igakord ta woodisfe,
 Aga häda jälle! — wäfind mehest
 Päästja unigi jääb eemale.

Miks ei mõi siis Andu wäfind olla?
 Miks ei uneta tal olla öö,
 Kui on elu raske, ilma tööta,
 Sest et teised ära teinud töö?

Oh me Andul on ju rasked päewad,
 Mäga rasked ööd tal elada —
 Ja ta õigusega kaebab, ohkab,
 Ohkab suure osawusega.

Juku silmad.

„Makene, tütle,
 „Tütle, seleta,
 Mis on Jukul silmas,
 Et nii särab ta?“

„Juku silmas tuli,
 Kallis tütreke;
 Ei ta mänuasjaks
 Noore neiule.

Hoia, tütrekene,
 Selle tule rest —
 Ta on õõgan, elam,
 Tõuseb põue seest!“

Tütar hoolimata,
 Huidishimune —
 Püüab marga waata
 Juku silmasse. —

Nüüd on mõni nädal
 Käinud mööda seft,
 Tütar ei tee juttu
 Juku silmadeft.

Mõtetes ta seisab,
 Seisab waguft —
 Nüüd ta teab mis Jukul
 Silmas särab nii.

Jaanitulel.

Seisid ümber jaanitule
 Mehed, neid nāgusad. . . .
 Tuli leegitseb ja õõgab,
 Hoored silmad säravad. . . .

Tuli kustus. Ära läksid
 Mehed, neid nāgusad.
 Tuli kustus noorerahwa
 Südamed — need põlevad.

Wana Juut nõelub.

Wana Juut nõelub wātkuwal kōel
 Lagunud kingi akna all;
 Tüttere noor ja elaw ja sārav
 Istub ja waatab, mis uulitsal.

Wana Juut noorte Kristlaste kingi
 Nõelub ja paikab akna all;
 Tüttere noor, ta sārawail silmil
 Nõelab neid endid sāl uulitsal.

A. A se.

Sul on ilus wile,
Laulud sul ilusad.
Kingi mulle laulud,
Mis sa wilistad.

Kingi mulle laulud,
Kingi see wile ka, —
Kullakene, usu —
Muud ei taha ma!

Tema tuli wastu. . . .

Tema tuli wastu, waatas silma,
Waatas naerdes, arusaadawalt. . . .
Oh, ma sain ju aru sellest pilgust,
Mis kui säde lendas kulmu alt:

Tema armastab mu rõõmust tuju,
Armastab mu laulu lõbusat,
Armastab mu inimlikku nõtrust,
Armastab mu armu palawat.

Terwis! junes.

Ma joon ja laulan, laulan joon,
 Joon surma sisse ma ;
 Joon surma sisse soowides,
 Et Sa wõiks elada!

Piduõhtul.

Sääl mehed noored, sirged
Ja neiud nāgusad,
Ning lilled, siidipaelad
Ja tuled säravad.

Rõik heljub kergel keerul,
Rõik naerab, hõiskab sääl;
Sääl lustilised laulud
Ja rõõmus pillihääl. . . .

Kuid põgenema pidin
Ma waba õhusse:
Mu meelest rõõm ja lilled
Ning elu tühine.

Ja aias rohuladmül
Ma kuulen suminat,
Ma näen, taewa wõlmilt
Kuis tähed langewad. . . .

Sõprus.

Me olime südame sõbrad,
Sõbrad kui tuikeste paar;
Meil üks oli laud ja lawa,
Meil üks oli kannu sees taar.

Me sõprusest aasta on mööda —
Ei tunne me teine teist.
Kumb süüdi me sõpruse juures,
Ei kumbgi tea meist.

Me sõprusest aasta ju mööda,
Mut sõpra ei leidnud ma veel:
Muu sõprus ei kuidagi sigi —
Nii raske ja haige mu meel,

Nele sõbrate.

Sa olid veel noor kui rohi,
 Kui aasa pääl lilleke,
 Kui võersile ihkas su süda
 Me melsa ja mäe ja wee.

Sa läksid Ja keeluta, waba
 Siis edasi tormasid teel —
 Su süda nii õrn ja helde
 Ming nooruse lustidel meel.

Sul wastu saäl heljusid pärjad
 Ja wõit ja armastaw rind.
 Sul ununes kodune küla
 Ja püha isamaa pind.

Kii lendasid aastad ... Ja kaugelt
 Sa nägid kui udu seest
 Veel kodu, ja isa ja ema,
 Kes filmi pühkisid weest.

Weel kadusid aastad Ja wärsind
 Ma koduteel nägin sind,
 Kui jahtunud nooruse tuli
 Ja rahu sul igatses rind.

Ära nõua!

Ära nõua minu sünnipäewa,
 Ei ma tea seda isegi —
 Tean aina, et ma laial nõmmel
 Olen kaswanud kui kastehein;

Hein, mis hallahommikul veel hilja
 Alles musutanud päikse kiir,
 Mida waeselapse leinapisar
 Kosutanud põue piinaga.

Kirwisõmer orjawiitsa juurtel
 Minu armastaja isa on,
 Lahja nõmmemuld mu hella ema,
 Karuahakas mu õde, wend.

Mõllaw maru minu kaitseingel,
 Kiigutaja liiwakätki sees:
 Hundi hundamine, lõikaw, hale,
 Sünnipäewa soow ja hällilaul.

Ära nõua minu sünnipäewa,
 Ei ma tea seda isegi —
 Tean aina, et ma noor weel olen
 Ja et noorelt närtsin nõmmele.

Must lind.

Kui sa terawaste tafa kuulad,
 Kuuled õhus nagu kahinat,
 Kuuled ülewal mu pää kohal
 Magu linnu tiirwa sahinat.

Kui sa õhtu-a'al, kui eha kustub,
 Istud magusalt pool-unes weel,
 Siis näed laiatiiwadega musta lindu
 Magu warju keerlewat mu eel.

Tema keerles juba siis mu ümber,
 Kui ma mängisin weel wainu pääl;
 Juba lapselises unenäos
 Kohutas ta salaline hää! -- —

— — — — —
 Oh kui kurb, kui õnnetu ma olen,
 Kuidas elusaatus rõhub mind! . . .
 Kuula, ülewal mu pää kohal
 Keerleb mustatiivuline lind

Surmamõtted.

Surmamõtted tõuswad üles
 Tasakeste, wagu salt
 Iga nätsfind lillladwast,
 Iga koltund lehe alt.

Surmamõtted — surmainglid
 Tasakeste tõusewad
 Tunnen, kuidas külma käega
 Kulmu külge puutwad nad.

Rist.

Hte risti saab mul küllalt kanda,
 Hõbest rist see mõtke tagasi!
 Mõtke tagasi ta minu rinnalt —
 Elurist mul kanda isegi.

Ja kui tema koorma alt ma peasen,
 Rist siis seadige mu hauale,
 Rist, mis eluristil wärsind hinge
 Teede lahkmel juhü ülesse.

Aaks inglit.

Oh, nad wiisid minu hella ingli,
 Wiisid minu ema mullasse
 Ma jäin nutma lõhkewalla rinnal
 Alma troostita ta järele.

Tema asemele mõtsin teise,
 Mõtsin teise ingli: raudse töö, —
 Töö nii meeletu, nii higilise,
 Millel üks, kas olgu päew mõi öö.

Raudse ingli kallale nüüd torman,
 Maadlen nagu Jakob temaga
 Maadlen kuni õnnistus kord tuleb,
 Kuni kadund rahu leian ma.

Kolm wenda.

Melja sõrwal lihtne talumaja
 Heisab kaseokste warjusfa,
 Koht, mis mitme mehe elumaja
 Näinud ajahõlma kaduma.

Põld ja haljas mets ja karjarada,
 Kena koppel weikse ojaga —
 Kõik on käepärast tarwitada,
 Kii et lust süäl oleks elada.

Põld ja haljas mets ja karjarada,
 Kena koppel weikse ojaga
 Ei wõi aga elu kergitada,
 Kul on süda ilma rahuta.

Ilma rahuta veel wiimisel walwel
 Puhkab tõbewoodil peremees.
 Ta on palju nutnud waiksel palwel,
 Palju kannatanud elu sees.

Küllalt ju! Ta wäsinud ilma kärast,
 Ihkab wiimse rahu järele,
 Tahab põgeneda siinsest särast,
 Põgeneda haua wilusse.

„Jaanikene, . . . aiman surmatundi —
 Wii mu poegadele teatust . . .
 Aeg on unustada wihasundi,
 Wiimseid sõnu kuulda isa suust.

„Mina pole ialgi neid wihkand,
 Ei ka wiimisel tunnil wihka ma;
 Papsearmu, rahu, olen ihkand,
 Rahulikult tahan ninuda.“ —

Peremehe sõna kuuldes läheb
 Kõrsku täitma kohe sulane;
 Enne õhtut koju jõuda tahab,
 Pojad tuua isa woodile.

On ju sõita sood ja metsarada
 Mõni tunnikene tubliste. . . .
 Arwa mõni weskki, sepapada,
 Üksik talu tuttarw sõitjale.

On ju soo ja metsa taga asund
 Wennad kolmekeste elama,
 Kui neil wiha isa wastu kasund
 Südamesse needwa patuna. —

Enne weel kui päike läinud looja,
 Wäsinud silmad kinni wajanud,
 On ta tagasi, . . . kuid sõnatooja,
 Et ei nüüdgi weel nad lepitud:

„Mõistisid elada sa, armas isa,
 Poegadeta õnneliseks,
 Ei me tunne siis su wiimast kisa
 Meie asi wara jagada!“

* * *

Nüüd on aastaid mööda läinud palju,
 Rohi kaswand isa hauale.
 Saatust ilma armuta ja walju
 Muundatusi toonud elusse.

Kas on isa õnnistuse sõnul
 Onne soowind oma lastele,
 Wõi neid neednud wiimisel wande mõnul,
 Kellegile pole teada see.

Aga pojad käisid metsa mööda,
 Kui nad tema surma saatfiwad,
 Hirmutatavad praegugi weel ööda
 Nagu tondid, lõpend nätrakad. . . .

Kemad oistvad sääl isatalu —
Iša wara tarwis jagada;
Aga rinnus kustumata walu,
Huulel heli lõikaw, kaebaja.

Edasi nüüd kaebab igas salus,
Kaebab, nutab igaweste sääl,
Kaebab tuuleõhus piin nii walus,
Ojalainis mureline hää.

Sukeristi peremees.

Raial põllul, kussa aurab
 Lõppemata higi, waem,
 Rammusama wilja keskel
 Ahjuware, wana kaem.

Wana kaem ja ahjuware
 Need on mälestused weel
 Wanaft Sukeristi talust
 Mitmesaja aasta teel.

Sukeristil igal õõsel
 Tuli põleb ahju sees.
 Teda kohendab ja kütab
 Sukeristi peremees.

Mõõda salwi, panged käes,
 Astub alla peremes,
 Rastab heinamaad ja põldu
 Selges kosutawas wees.

Igal aastal vastu mõtab
Teda kevadene öö,
Sügisel ta ära tõttab,
Kui on lõpnud põllutöö.

Kui ta jagas kastet, soojust,
Kuidas taimed tõusid siis!
Rõõmsal palgel noor ja wana
Talle tänuohwrit wiis.

Pidas aga mõni halwaks
Tema õnnistawat tööd,
Sellele ta saatis külma,
Häwitawat halla-ööd.

L o s s.

Mäe kaldal, mis kui sammetiga
Helde kewade on ehtinud,
Seisab loss, mis särab päiksekullal,
Mida tammeoksad lehtinud.

Lossi müüri taga jookseb oja
Kurwal sulinal kui leinaja.
Kaldal kalamees nii noor ja nāgus
Istub tummalt oma õngega.

Rõrgel aknal kardinate taga
Lügub tume kuju salaja —
Ja siis ilmub nāgu kahwatanud,
Peene käsi walge rätiga.

Aga kaldal mees nii noor ja nāgus
Istub tummalt oma õngega,
Maatab tummalt üles akna poole
Osawõtmata ja tundeta.

Ikka jälle ilmub lossi aknal
Mustas riides kuju leinaja,
Ikka jälle kahwatanud nāgu,
Peene käsi walge rätiga.

Asjata on aga märguanne,
Lein ja igatsus on asjata —
Kaldal kalamees nii noor ja nāgus
Istub tummalt oma õngega. . . .

Nii end awas sadakorda aken,
Nii jäi kalamees sääl istuma;
Nii neid nāgid tammel künnilinnud,
Nāgid westroosid muutmata.

Mis on nende wahel ette tulnud,
See wast tutaw oja sulinal. . . .
Tal wast ülekohus merewärwil,
Tal wast armuhäälled teadawal.

S u r n u.

I.

O t e l.

Kuu kumendab hõbesel hüljel
 Ta kahwatand palgele,
 Kus viimane mõtlus nii valus,
 Surm lugeda selgeste.
 Ta igatseb risti ja hauda,
 Kus puhkaks ta rahuga,
 Ta ootab matjate hulka
 Ja sõprasid tulema.

Ja maja see ragiseb tuules
 Kui nutaks ta hõrdaste,
 Kui tahaks ta kirstuks sin saada
 Nii ilusa naisele.
 Pilw kerkib ja laguneb . . . katab
 Kuu näo ja tähtede mõõ —
 Ja üle isamaa hingab
 Nii pime ja pilkane öö.

Sää! surnu süngile heljub
 Kui walge waimude ring,
 Ming ülesse tõuseb ja nutab
 See õnnetu, õnnetu hing!
 Kuid eluga pole sin lõpnud
 Ta waeru ja häda weel.
 Nutt asjata, asjata ootus;
 Ei matjaid liigu teel.

II.

Matjad.

Kesköösel, kui uinub kõik elu,
 Siis sähwatab Issanda wälg —
 Ja tase kui mõõdetud sammul
 Sääl ilaub matjate salk
 Neil silmad on kinni kaetud
 Ja seljas munkade rüüd,
 Ja igal kaetud mehel
 On isefugune hüüd.

Nad noore ilusa naise
 Siin tõstawad kirstusse,
 Mis must, nagu eneste riie —
 Ja algawad matuse tee.
 Ja tase kui mõõdetud sammul
 Rong liigub siis läbi öö. . . .
 Kuu kumendab kahwatu palgel
 Ja sirab tähtede wöö. . . .

Kellel kukud?

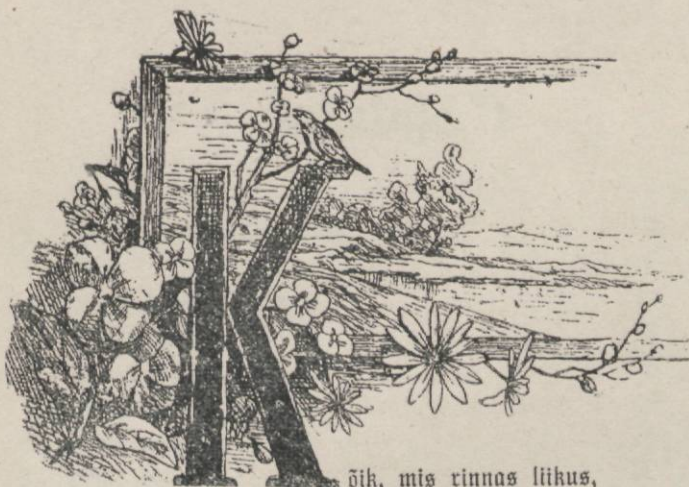
Kellel kukud, kurwameelne kägu?
 Kellel laulad, leinalinnuke?
 Kuulajaid on wähe, neid veel wähem,
 Kes wast arusaawad täieste.

Üks ehk kaks, kes üleöö on ärkand,
 Üleöö ka unustawad sind.
 Ainult seni kõlawad su laulud,
 Kuni tuksub sinu oma rind.

Aga kauaks antud sulle elu?
 Homme puhkad juba mullas sa,
 Puhkad kõigist unustatud, lahus,
 Alma pisarata, pärjata.

Viimne wiis.

Õik, mis rinnas liikus,
 Nuttis, naeris sääl,
 Sellest rõõkis meile
 Pinnukese hää.

Pinnukene laulis
 Wäsis, nõrkes siis
 Wäsinult ja kurwalt
 Rõõlas wiimne wiis:

„Jumalaga lilled,
 Oitsew kewade!
 Jumalaga sügis,
 Lume helbeke!

Helkim taewasina,
 Tähed säravad —
 Oh kuis linnu rinda
 Piigutasid nad!

Rõik, mis aga rõhum,
 Rõik, mis walus tal —
 Seda unustada
 Tahab mulla all.“

Juhataja.*)

1.	Palwe	5	lehekülg.
2.	Minu lauluräästas (Sm.)	5	"
3.	Täht	6	"
4.	Oh mul oleks! (Sm.)	6	"
5.	Ettekuulutaja	7	"
6.	Taara mäel	8	"
7.	Minu kiwi. (Sm.)	9	"
8.	Ilma kewadeta	10	"
9.	Pääle halla-dö	11	"
10.	Laulud kullakesele	12	"
11.	Õõtsuw meri	13	"
12.	Mis mul armas	14	"
13.	Tema soom. (Sk.)	14	"
14.	Emajõel	15	"
15.	Su arm, su pilk	16	"

*) Mõnele lauludele on siin „juhatuses“ Sm. ehk jälle St. juurde lisatud, mis jeda tähendavad, et nad Soome ehk Salsa keelde on ümber pandud. Soome keele tõlkes on täh. laulud mag. Matti Heleniuse poolt „Ransan lehtis“ ja „Roitto“ lehes ning Salsa keeles kodukoooliõpetaja Carl Hermannini tõlkes osalt „Däna Zeitungis“ ilmunud. — Pääle nende laulude, mis siin juhatuses üles antud, on veel „Masa öite“ I. ja II. andest Soome keelde ümber pandud: Mäjata. Sinu filmas särab. Ruub ja jüda. Lapsel paljad jalad. Nõel. Waras. Minu jüda lutsus on. Tuli. Kullafene — kewade. Wiimne armastus.

Rootsi keele tõlkes on cand. Herbergberg laulu „Sinu filmas särab“ aja-lehes „Eos“ avaldanud.

Salsa keelde on kooliõp. C. H. „Masa öitefi“ järgmised laulud ümber pannud: Nõel. Ehk ja tall! Wiimne armastus. Enne ja nüüd. Walu, arm ja laulud. Ruub ja jüda. Maha jäetud. Jää rahule! Kuis wõib waitida see jüda! Unustatud Tuli. Kurb linnuke. Sündame hääl. Uus hommik. Rahwapiidul. Üks sureja. — Olewifu 1891 aastatäiguft: Minu laul.

Ренельскія Извѣрія“ 1893 aastatäigus ilmus kooliõpetaja M. Otafe wenefeeljes tõlkes „Masa öite“ I. andest laul „Veinajad“ ja II. andest „Ütle wälja!“

16.	Arusaamata	17	lehekülg.
17.	Mu laulud, mu meikefed laulud. (Sk.) . . .	18	"
18.	Sina ja mina	18	"
19.	Sinu suu	19	"
20.	Su film	19	"
21.	Suuteles ta ütles	20	"
22.	Kullake, sul kuldne süda	20	"
23.	Minu valu. (Sk.)	21	"
24.	Ainus aitaja	21	"
25.	Kurb aimamine	22	"
26.	Mõidetud	23	"
27.	Haual. (Sk.)	24	"
28.	Haiged filmad	25	"
29.	Mõldri Mikk	26	"
30.	Sõjas käinud	27	"
31.	Muudatus	27	"
32.	Mõistlus	28	"
33.	Saladused	29	"
34.	Oh mu süda!	30	"
35.	Kuub	31	"
36.	Mäljanäitusel. A	32	"
37.	Mäljanäitusel. B	33	"
38.	Meie Andukene ohkab	35	"
39.	Juku filmad	36	"
40.	Taanitulel	37	"
41.	Mana Juut nõelub	37	"
42.	H. H . . . le	38	"
43.	Tema tuli vastu	38	"
44.	Terwist juues	39	"
45.	Piduõhtul	40	"
46.	Sõprus	41	"
47.	Tundmata neiu	42	"
48.	Sa olid	43	"
49.	Ähele sõbrale	44	"
50.	Ära nõua! (Sk.)	45	"
51.	Must lind	47	"

52.	Surmamöfted	48	lehekülg.
53.	Rift	49	"
54.	Raks inglit. (Sm.)	49	"
55.	Kolm wenda	50	"
56.	Kukeristi peremees	53	"
57.	Ros	55	"
58.	Surnu I. Ootel	56	"
	II. Matjad	57	"
59.	Kellel kukud	58	"
60.	Milme wiis	59	"

A. E. Sööti tulul on järgmised raamatud
ilmunud, mis igast Eesti raamatukauplusest on saada:

		Sind
1.	Rõõm ja mure	35 kop.
2.	Aasa õied I. anne	20 "
3.	Aasa õied II. "	15 "
4.	Walla kogukonna Seadus	175 "
5.	Uus trahteri pidamise ja trahteri- majja seadus	20 "
6.	Rõige tarwilikumad Sõnad rehken- damise algusõpetuse tarwis ja üks- kordüks ja mõõdud. (Wene ja Eesti keeles)	8 "

Sind 35 kop.